

**ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ (ПУЕТ)
Кафедра туристичного та готельного бізнесу**

Ю. В. Карпенко

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

**щодо виконання кваліфікаційної роботи на
здобуття ступеня бакалавра здобувачами
вищої освіти спеціальності 242 Туризм і
рекреація освітня програма «Туризм» ПУЕТ**

**Полтава
ПУЕТ
2024**

Автор: *Ю. В. Карпенко*, канд. екон. наук, доцент кафедри туристичного та готельного бізнесу Полтавського університету економіки і торгівлі.

Рецензенти: *С. Р. Паска*, д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри туризму і готельно-ресторанної справи Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького;
С. І. Ліман, д-р іст. наук, професор, професор кафедри туристичного бізнесу та країнознавства Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

*Рекомендовано до видання, розміщення в електронній бібліотеці та використання в освітньому процесі на засіданні кафедри туристичного та готельного бізнесу ПУЕТ
29 лютого 2024 р., протокол № 7*

Карпенко Ю. В.

Методичні рекомендації щодо виконання кваліфікаційної роботи на здобуття ступеня бакалавра здобувачами вищої освіти спеціальності 242 Туризм і рекреація освітня програма «Туризм» / Ю. В. Карпенко. – Полтава : ПУЕТ, 2024. – 42 с. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM).

Відповідальні за зміст навчально-методичного видання автор, рецензенти та завідувач кафедри туристичного та готельного бізнесу *Г. П. Скляр*

Повне чи часткове відтворення, тиражування, передрук і розповсюдження цього видання без дозволу Полтавського університету економіки і торгівлі» **ЗАБОРОНЕНО**

ЗМІСТ

Загальні положення та вимоги до змісту кваліфікаційної роботи.....	4
Організація виконання кваліфікаційної роботи.....	5
Вимоги до структури та змісту кваліфікаційної роботи.....	7
Вимоги до оформлення кваліфікаційної роботи	10
Захист кваліфікаційної роботи	12
Критерії та шкала оцінювання кваліфікаційної роботи.....	13
Додатки.....	16

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ТА ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота – це вид науково-дослідної роботи, який має виявити спеціальну і загальнонаукову підготовку здобувача вищої освіти, уміння застосовувати знання для розв’язання складних спеціалізованих завдань, здатність до проведення досліджень, систематизації та свідомого засвоєння знань, наявність навичок наукової роботи.

Виконання кваліфікаційної роботи є складовою атестації й заключним етапом підготовки здобувачів вищої освіти ступеня бакалавр.

Метою написання кваліфікаційної роботи є:

- систематизація, закріплення і поглиблення теоретичних знань, аналітичних і практичних навичок або розв’язання практичного завдання у сфері туризму і рекреації із застосуванням теорій і методів туризмознавства;
- розвиток навичок самостійної науково-дослідної роботи й оволодіння методикою теоретичних і експериментальних досліджень, використаних під час виконання роботи;
- набуття досвіду аналізування отриманих результатів досліджень, обґрунтування власних висновків і пропозицій та їх публічного захисту;
- виявлення підготовленості випускника до самостійної роботи у сфері туризму і рекреації.

Зміст кваліфікаційної роботи передбачає:

- формулювання завдань виробничого, навчально-методичного, економічного, технологічного і комерційного характеру, характеристика об’єкта дослідження, аналізування інформаційних джерел із відповідної проблеми, обґрунтування мети дослідження;
- самостійне аналізування методів досліджень, які застосовуються під час вирішення визначених завдань, викладення методики дослідження або його інформаційного, методичного і технічного забезпечення;
- аналізування й узагальнення інформації, яка використовується у процесі дослідження;
- отримання результатів, що мають теоретичне, прикладне або науково-методичне значення;
- обґрунтування пропозицій щодо вибору оптимального рішення задля досягнення поставленої мети і завдань дослідження.

ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота виконується відповідно до тематики наукових досліджень кафедри туристичного та готельного бізнесу і має свідчити про наявність у здобувача вищої освіти початкових навичок наукової роботи з обраної сфери діяльності.

Тематика кваліфікаційних робіт повинна бути актуальною, відповідати сучасному стану і перспективам розвитку науки і техніки. Орієнтовні тематичні напрями і плани кваліфікаційних робіт наведено в додатку А.

Кваліфікаційні роботи за цими тематичними спрямуваннями повинні виконуватися самостійно на основі актуальних і достовірних фактичних і статистичних даних, що дадуть можливість здобувачу вищої освіти оцінити рекреаційно-туристичний потенціал конкретної території, виявити основні чинники розвитку туристичної галузі, проаналізувати діяльність суб'єктів туристичної діяльності різних територіальних рівнів управління, зробити ґрунтовний аналіз, виявити регіональні пріоритети та розробити конкретні рекомендації щодо вдосконалення розвитку туризму в конкретному регіоні .

Здобувачам вищої освіти надається право вибору теми кваліфікаційної роботи і наукового керівника. Здобувач вищої освіти має право запропонувати свою тему з необхідним обґрунтуванням доцільності її розробки.

Затвердження теми кваліфікаційної роботи відбувається на підставі письмової заяви здобувача вищої освіти на ім'я завідувача кафедри. У заяві вказується тема, прізвище наукового керівника (зі зразком заяви можна ознайомитися на кафедрі туристичного та готельного бізнесу).

Відповідно до теми кваліфікаційної роботи науковий керівник видає здобувачу завдання та календарний графік виконання кваліфікаційної роботи. Завдання затверджується завідувачем кафедри (додаток Б).

Науковим керівником і завідувачем кафедри туристичного та готельного бізнесу затверджується план кваліфікаційної роботи. У процесі виконання роботи можливі деякі зміни й уточнення плану, що виникли під час проведення дослідження.

Науковий керівник кваліфікаційної роботи:

– рекомендує здобувачу вищої освіти необхідний перелік інформаційних джерел за темою;

- допомагає в організації виконання експериментальних досліджень за темою;
- проводить систематичні консультації;
- перевіряє дотримання графіка виконання кваліфікаційної роботи.

Завершену кваліфікаційну роботу керівник передає для перевірки на академічний плагіат відповідно до Положення про запобігання випадкам академічного плагіату. *До захисту допускається робота, оригінальність якої становить не менше 40 % включно.*

Підписана здобувачем і науковими керівником кваліфікаційна робота, разом із роздрукованим висновком щодо результатів перевірки на академічний плагіат, подається на підпис завідувачу кафедри туристичного та готельного бізнесу не пізніше ніж за 10 днів до початку роботи ЕК.

Після схвалення роботи науковий керівник підписує її і разом із письмовим відгуком (додаток В) подає завідувачу кафедри туристичного та готельного бізнесу. У відгуку надається характеристика виконаної роботи і рекомендація щодо її захисту. Науковий керівник не повинен давати оцінку виконаній роботі.

На засіданні кафедри на підставі цих документів вирішується питання про допуск здобувача вищої освіти до захисту. Запис про допуск кваліфікаційної роботи до захисту зазначається на титульному аркуші.

У випадку, якщо випускова кафедра не вважає за можливе допустити кваліфікаційну роботу здобувача вищої освіти до захисту, витяг із протоколу засідання кафедри подається директору інституту, який готує доповідну записку ректору університету на відрахування здобувача вищої освіти, як такого, що повністю завершив теоретичний курс навчання. Рекомендацію щодо поновлення здобувача вищої освіти для захисту кваліфікаційної роботи за попередньою темою, затвердженою наказом по університету, надає випускова кафедра.

Кваліфікаційна робота, допущена випусковою кафедрою до захисту, передається на зовнішню рецензію (додаток Г).

Завідувач кафедри туристичного та готельного бізнесу, ознайомлює з рецензією наукового керівника і здобувача вищої освіти та передає переплетену кваліфікаційну роботу з рецензією в ЕК для захисту.

ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ ТА ЗМІСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

До кваліфікаційної роботи висуваються такі загальні вимоги: чіткість і логічна послідовність викладання матеріалу з урахуванням відповідних методичних рекомендацій; стислість і точність формулювань; конкретність змісту результатів роботи; обґрунтування висновків.

Структура кваліфікаційної роботи – чітко регламентована. Послідовність розміщення та *підшивання* її основних складових:

- 1) титульний аркуш (додаток Д);
- 2) висновок про результати перевірки на академічний плагіат;
- 3) завдання та календарний графік виконання кваліфікаційної роботи (додаток Б);
- 4) відгук наукового керівника (додаток В);
- 5) анотації (українською та іноземною мовами);
- 6) зміст;
- 7) вступ;
- 8) розділ 1;
- 9) розділ 2;
- 10) висновки та пропозиції;
- 11) список використаних інформаційних джерел;
- 12) додатки.

Документи, які *не підшиваються* у кваліфікаційній роботі та розміщуються в конверті:

- зовнішня рецензія на кваліфікаційну роботу (додаток Г);
- лист оцінювання кваліфікаційної роботи (додаток Е);
- публікації студента за темою роботи.

Титульний аркуш кваліфікаційної роботи є першою сторінкою, яку зараховують до загальної нумерації сторінок, але номер не ставлять. На наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Анотація (обсягом 200–500 слів) має відобразити інформацію, яка подана в роботі, у такій послідовності: відомості про обсяг роботи, кількість ілюстрацій, таблиць, додатків, кількість джерел за переліком посилань; мету роботи, визначення об'єкта дослідження; методи дослідження й інформаційне забезпечення; результати дослідження; рекомендації щодо використання результатів дослідження; значущість

роботи та висновки; перелік ключових слів (словосполучень) має містити 10–15 слів (словосполучень), що є найістотнішими для розкриття суті роботи, які друкуються прописними літерами у називному відмінку в рядок, через коми.

Анотація і ключові слова (словосполучення) виконуються двома мовами: державною та іноземною (англійською або мовою країн Європейського Союзу).

Зміст має містити найменування всіх розділів, підрозділів та інших структурних елементів із зазначенням сторінок, на яких розміщують їх початок.

Вступ розкриває сутність і стан вивчення основного питання кваліфікаційної роботи, підстави та вихідні дані для розроблення теми, обґрунтування необхідності вивчення питання. Основними елементами вступу є:

1) оцінка сучасного стану проблеми на основі аналізу інформаційних джерел із зазначенням практично вирішених завдань, наявних проблем у цій галузі;

2) світові тенденції розв'язання поставлених завдань;

3) актуальність теми;

4) мета дослідження (обґрунтоване уявлення про загальні результати наукового пошуку, пов'язані з об'єктом і предметом дослідження, а також із його кінцевим результатом і шляхами його досягнення);

5) основні завдання роботи;

6) об'єкт дослідження (частина об'єктивної реальності, яка на цьому етапі стає предметом практичної і теоретичної діяльності дослідника);

7) предмет дослідження (елемент об'єкта дослідження, який поєднує сукупність властивостей і відношення об'єкта, опосередкованих дослідником (суб'єктом) у процесі дослідження з певною метою в конкретних умовах);

8) галузь застосування результатів дослідження.

У вступі доцільно зазначити інформацію про участь студента(-ки) у науково-дослідній роботі, роботі студентського наукового товариства, студентських наукових конференціях, круглих столах наявність власних публікацій. Основна частина кваліфікаційної роботи складається із двох розділів, кожен із яких містить 3–4 підрозділи.

Перший розділ кваліфікаційної роботи – теоретико-методичний. У ньому розглядаються теоретичні аспекти досліджуваного питання,

робиться літературний огляд об'єкта дослідження, критично аналізуються різні погляди, здійснюється їх наукова класифікація, обґрунтовуються основні чинники впливу, обумовлені станом справ у туристичній галузі тощо. Цей розділ роботи має містити елементи дискусії, полеміку автора та його чітко визначену позицію із цієї проблеми, що характеризує рівень науково-теоретичної підготовки випускника.

Другий розділ кваліфікаційної роботи – дослідницько-аналітичний, де використовують зібраний під час виробничих практик матеріал. Студент аналізує та розкриває зміст тих питань, що становлять проблему дослідження.

Для оцінювання стану і тенденцій розвитку туристичної галузі України доцільно використовувати дані статичних щорічників і збірників Державної служби статистики України: «Статистичний щорічник України», «Україна в цифрах», «Коллективні засоби розміщення в Україні», «Туристична діяльність в Україні» (<https://www.ukrstat.gov.ua/>) за відповідні роки. Також доцільно використовувати матеріали сайтів Головних управлінь статистики відповідних областей (розділ «Статистична інформація» підрозділ «Туризм»). За необхідністю використовувати статистичні щорічники Всесвітньої туристичної організації (UNWTO) – «International Tourism Highlights» (<https://www.unwto.org/>; <https://tourlib.net/wto.htm>).

Цей розділ роботи обов'язково повинен бути ілюстрований таблицями, рекомендовані форми яких наведені в додатку Ж:

1-й тематичний напрям – таблиці 1, 2, 6, 7, 13, 16–20;

2-й тематичний напрям – таблиці 1–19, 21;

3-й тематичний напрям – таблиці 1, 2, 6, 13, 16–20.

Робота може бути доповнена й іншими таблицями, графіками та діаграмами, які відображають зміст обраної теми.

Висновки та пропозиції мають відображати актуальність обраної теми дослідження, напрями проведеного аналізу, основні проблеми, наявні недоліки та резерви, пропозиції автора.

Список використаних інформаційних джерел подається відповідно до чинних стандартів із бібліотечної та видавничої справи – ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» (приклад оформлення наведено в додатку К).

Додатки містять: картографічний матеріал, інформаційні таблиці, статистичну звітність, а також матеріали, які через великий обсяг або форму подання не можна вмістити до основної частини.

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота має бути виконана за допомогою комп'ютерної техніки з використанням текстового редактора Word for Windows.

Максимальний обсяг роботи має дорівнювати 60–70 сторінкам. Текст оформлюється на аркушах формату А4 (розміром 210×297 мм) через 1,5 інтервали, розмір шрифту – 14. Аркуш роботи повинен мати поля: верхнє, нижнє – 20 мм, лівє – 30 мм, правє –15 мм.

Розділи та підрозділи роботи повинні мати заголовки. Заголовки розділів та інших структурних елементів слід розташовувати посередині рядка і набирати ВЕЛИКИМИ літерами; підрозділів – з великої літери без крапки в кінці. Відстань між заголовком і наступним або попереднім текстом має бути 2 рядки. Не можна розміщувати заголовок у кінці аркуша, якщо після нього залишається тільки один рядок тексту. Переноси слів у заголовку не допускаються.

Розділи та підрозділи нумерують арабськими цифрами. Номер підрозділу складається з номера розділу та порядкового номера підрозділу, розділених крапкою (наприклад, 1.1, 1.2 і т. д.).

Структурні елементи «АНОТАЦІЯ», «ЗМІСТ», «ВСТУП», «ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ» ТА «ДОДАТКИ» не нумерують, а їх найменування є заголовками структурних елементів.

Вимоги щодо нумерації складових роботи. Сторінки роботи, а також розділи, підрозділи, пункти, підпункти, рисунки (малюнки), таблиці, формули слід нумерувати арабськими цифрами без знаку «№», додержуючись наскрізної нумерації впродовж усього тексту роботи. Абзацні відступи в тексті мають дорівнювати 1,25 см.

Текст роботи ілюструють рисунками, схемами, діаграмами, фото, таблицями. Ілюстрації розміщують безпосередньо після тексту, у якому вони згадуються вперше, або на наступній сторінці. На всі ілюстрації повинні бути посилання в тексті. На всі запозичені ілюстрації також мають бути посилання на інформаційні джерела. Ілюстрації нумеруються арабськими цифрами в межах розділу та називаються «Рис.», що разом із назвою ілюстрації розміщується під нею (наприклад «Рис. 1.2.1. – Схема ...» (перший рисунок другого підрозділу першого розділу).

Цифровий матеріал оформлюють у таблицях. Текст у таблицях оформлюють так: через 1,0 інтервал, розмір шрифту – 12. Таблиці слід розміщувати безпосередньо після тексту, де вона згадується вперше, або на наступній сторінці. Таблиці не слід розривати, але в разі виникнення необхідності перенесення таблиці на іншу сторінку, пишуть «Продовження таблиці __». Нумерують таблиці в такій же послідовності, як і ілюстрації. Слово «Таблиця» та її номер розміщують праворуч над назвою таблиці. Нумерація таблиць і рисунків є наскрізною в межах розділу.

Формули і рівняння наводять безпосередньо після тексту, де вони згадуються, посередині рядка. Формули нумерують арабськими цифрами аналогічно нумерації таблиць та ілюстрацій. Номер формули проставляють у круглих дужках із вирівнюванням по правому полю аркуша. Пояснення символів і числових коефіцієнтів формул слід наводити безпосередньо під формулою, у тій же послідовності, у якій вони наведені у формулі. Перший рядок пояснень починають з абзацу словом «де» без двокрапки. Пояснення кожного символу необхідно починати з нового рядка. У разі посилань у тексті на формулу необхідно зазначити її номер у дужках.

Будь-які посилання на джерела як у вигляді прямої мови (цитати), так і у вільному поданні мають позначатися в кінці відповідного речення квадратними дужками, де подається номер джерела за списком використаних інформаційних джерел, а через кому – сторінка; якщо сторінок декілька, їх відокремлюють дефісом (наприклад, [14, с. 186] або [9, с. 17–26]). Допускається також позначення в дужках лише номера джерела за списком використаних джерел, без зазначення сторінок.

Кожний додаток починають із нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, набраний угорі малими літерами з першої великої симетрично тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком з великої літери набирають слово «Додаток_» і велику літеру, що позначає додаток (наприклад «Додаток А»). Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки за винятком літер І, Є, З, І, Ї, О, Ч, Ь. Наприклад, додаток А, додаток Б і т. д. Один додаток позначається як додаток А. Якщо літер алфавіту не вистачає для нумерації додатків, пропонується використовувати загальноприйнятту систему: за додатком Я слідує додатки АА, АБ, АВ і т. д. Додатки розміщують у порядку появи посилань на них у тексті.

Джерела у списку використаних інформаційних джерел розміщують в алфавітному порядку. Під час формування списку інформаційних джерел варто посилатися на сучасні видання – дата видання не має перевищувати 10 років (крім чинних законів, кодексів стандартів тощо). На більш ранні видання можна посилатися тільки в разі виняткової потреби.

ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

До захисту допускаються кваліфікаційні роботи, що відповідають зазначеним вимогам до змісту й оформлення. Здобувач вищої освіти, який не виконав навчальний план, до захисту кваліфікаційної роботи не допускається. На випускову кафедру подається закінчена кваліфікаційна робота з відгуком наукового керівника та зовнішньою рецензією.

Здобувач повинен ретельно підготуватися до захисту: ознайомитись зі змістом відгуку та рецензії, скласти доповідь для виступу на засіданні ЕК, підготувати матеріал візуального супроводу (роздатковий матеріал або мультимедійна презентація). З текстом виступу та ілюстративними засобами слід ознайомити наукового керівника.

У доповіді послідовно має бути відображена така інформація:

- прізвище, ім'я, по батькові автора та наукового керівника, тема роботи;
- актуальність теми;
- мета та завдання кваліфікаційної роботи;
- об'єкт та предмет дослідження;
- наукова новизна отриманих результатів;
- результати теоретичних та аналітичних досліджень;
- практичні рекомендації та висновки автора.

Під час складання тез виступу особливу увагу слід приділити саме тому, що було самостійно зроблено автором, науковій новизні. Складаючи доповідь, доцільно використовувати такі фрази: «У роботі проведено аналіз...», «У результаті проведених досліджень...», «Автором було запропоновано...», «У роботі розроблено...» тощо.

Захист кваліфікаційної роботи проводиться на відкритому засіданні екзаменаційної комісії. Він може проводитися в університеті, а також на підприємствах, установах і в організаціях, за матеріалами яких виконувалися кваліфікаційні роботи.

Захист кваліфікаційної роботи також може відбуватися онлайн з використанням ресурсів MOODLE, ZOOM, SKYPE, VIBER тощо. Дозвіл на такий захист оформлюється наказом ректора.

Голова екзаменаційної комісії знайомить членів комісії зі змістом рецензії фахівця, відгуком наукового керівника, що подані на кваліфікаційну роботу.

Для доповіді здобувачеві надається до 15 хвилин. За цей час він повинен висвітлити основний зміст роботи, висновки та пропозиції.

Після відповідей здобувача на запитання зі своїми зауваженнями та відгуками щодо змістовної частини кваліфікаційної роботи мають право виступити всі члени екзаменаційної комісії, а також усі присутні на відкритому засіданні ЕК.

Після закінчення виступів здобувач має право на заключне слово.

Результати захисту кваліфікаційної роботи визначаються ЕК на закритому засіданні. Після цього результати захисту оголошуються студентам на відкритому засіданні. Під час оцінювання роботи береться до уваги рівень теоретичної, наукової та практичної підготовки випускників. Відповідний запис про оцінку робиться в завданні на роботу, заліковій книжці, протоколі засідання ЕК.

Здобувач вищої освіти, що отримав на захисті кваліфікаційної роботи незадовільну оцінку, відраховується з університету і йому надається академічна довідка. До повторного захисту кваліфікаційної роботи здобувач допускається протягом трьох років після відрахування.

Питання про те, чи може здобувач вищої освіти, який отримав незадовільну оцінку, повторно захищати кваліфікаційну роботу за попередньою темою чи зобов'язаний виконати нову, вирішує екзаменаційна комісія.

Після захисту кваліфікаційна робота здобувача передається секретарем екзаменаційної комісії на випускову кафедру з наступною підготовкою для передавання до архіву університету, де вона зберігається протягом п'яти років.

Тексти захищених кваліфікаційних робіт розміщуються кафедрою туристичного та готельного бізнесу в інституційному репозитарії.

КРИТЕРІЇ ТА ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Порядок і критерії оцінювання знань, умінь і навичок здобувача вищої освіти із захисту кваліфікаційної роботи визначаються Положенням про порядок і критерії оцінювання знань, умінь і навичок здобувачів вищої освіти.

Результати захисту кваліфікаційної роботи оцінюються за 4-бальною системою:

1) оцінка «відмінно» – робота виконана на актуальну тему, у ній наведено аналіз проблеми, яка досліджується; отримані результати науково обґрунтовані. Студент під час захисту продемонстрував уміння застосовувати глибокі теоретичні знання для практичного вирішення актуальних питань, відстоювати запропоновані теоретичні та практичні положення;

2) оцінка «добре» – робота та її захист відповідають ознакам оцінки «відмінно». Виявлено широкий професійний світогляд, уміння логічно мислити. Проте у відповідях допускаються неточності, які не змінюють суть питання;

3) оцінка «задовільно» – робота та її захист відповідають, здебільшого, тим вимогам, які пред'являються до знань основного фактичного матеріалу. Однак у відповідях недостатньо точно формулюються причинно-наслідкові зв'язки між явищами і процесами, оперування фактами відбувається на рівні запам'ятовування. Візуальне супроводження роботи недостатнє;

4) оцінка «незадовільно» – робота та її захист не відповідають вимогам, що пред'являються, студент не знає більшої частини фактичного матеріалу, що становить теоретичну базу професії, не вміє встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між явищами і процесами, завчив матеріал без його усвідомлення.

У разі незадовільного захисту кваліфікаційної роботи, Екзаменаційна комісія встановлює, чи дозволяється студенту подати на повторний захист роботу за раніше затвердженою темою (оцінка «FX»), чи опрацювати нову тему, визначену і затверджену кафедрою (оцінка «F»).

Оцінювання виконання та захисту кваліфікаційної роботи здійснюється за 100-бальною шкалою, національною шкалою та Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою (ЄКТС). За 100-бальною шкалою 60 балів відводиться для оцінки змісту, 10 балів – за оформлення та 30 балів – за захист кваліфікаційної роботи.

Шкала оцінювання результатів захисту кваліфікаційної роботи

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС*	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	Відмінно
82–89	B	Дуже добре
74–81	C	Добре
64–73	D	Достатньо задовільно
60–63	E	Задовільно
35–59	FX	Незадовільно з можливістю повторного захисту
0–34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним виконанням за новою темою і захистом

* ЄКТС – Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система.

ДОДАТКИ

Додаток А

Зразок оформлення плану кваліфікаційної роботи (1-й тематичний напрям)

Затверджую

Зав. кафедри _____
(підпис)

Погоджено

Науковий керівник _____
(підпис)

_____ (науковий ступінь, вчене звання, ПІБ)

_____ (науковий ступінь, вчене звання, ПІБ)

« ____ » _____ 201__ р.

« ____ » _____ 201__ р.

План

кваліфікаційної роботи студента на здобуття ступеня бакалавра спеціальності 242 Туризм і рекреація освітня програма «Туризм»

_____ (ПІБ)

на тему «**Розвиток туризму в ... (регіон, область):
стан та перспективи**»

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ПЕРЕДУМОВИ ТА ЧИННИКИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В _____ (вказати регіон)

- 1.1 Соціально-економічні чинники розвитку туризму в регіоні
- 1.2 Природно-ресурсна база розвитку туризму в регіоні
- 1.3 Історико-культурні ресурси регіону як чинник розвитку туристичної діяльності

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В _____ (вказати регіон)

- 2.1 Організація туристичної діяльності в регіоні
- 2.2. Особливості розвитку туристичної інфраструктури в регіоні
- 2.3. Основні напрями вдосконалення розвитку туризму в регіоні

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Студент(-ка) _____
(підпис, дата)

**Зразок оформлення плану кваліфікаційної роботи
(2-й тематичний напрям)**

Затверджую

Зав. кафедри _____
(підпис)

Погоджено

Науковий керівник _____
(підпис)

(науковий ступінь, вчене звання, ПІБ)

(науковий ступінь, вчене звання, ПІБ)

« _____ » _____ 20__ р.

« _____ » _____ 20__ р.

План

кваліфікаційної роботи студента на здобуття ступеня бакалавра спеціальності 242 Туризм і рекреація освітня програма «Туризм»

(ПІБ)

**на тему: «Інфраструктурне забезпечення розвитку
туризму в ... регіоні, області»**

ВСТУП

**РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТУРИСТИЧНОЇ
ІНФРАСТРУКТУРИ**

1.1 Сутнісні характеристики туристичної інфраструктури та оціночні показники її розвитку

1.2 Історія розвитку туристичної інфраструктури в Україні та регіоні

1.3 Нормативно-правова база розвитку туристичної інфраструктури в Україні

**РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ
ІНФРАСТРУКТУРИ В РЕГІОНІ**

2.1 Оцінка розвитку готельного та ресторанного господарства в регіоні

2.2 Сучасний стан розвитку санаторно-курортних закладів в області

2.3 Оцінка розвитку туризму в регіоні **ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ**

Студент(-ка) _____
(підпис, дата)

**Зразок оформлення плану кваліфікаційної роботи
(3-й тематичний напрям)**

Затверджую

Зав. кафедри _____
(підпис)

Погоджено

Науковий керівник _____
(підпис)

(науковий ступінь, вчене звання, ПІБ)

(науковий ступінь, вчене звання, ПІБ)

«_____» _____ 20__ р.

«_____» _____ 20__ р.

План

кваліфікаційної роботи студента на здобуття ступеня бакалавра спеціальності 242 Туризм і рекреація освітня програма «Туризм»

(ПІБ)

**на тему «Рекреаційно-туристичний потенціал ... регіону, обл.:
структура, сучасний стан та перспективи використання»**

ВСТУП

**РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ
РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ РЕГІОНУ**

1.1 Сутність поняття та компонентний склад рекреаційно-туристичного потенціалу регіону

1.2 Сучасні методичні підходи до оцінювання рекреаційно-туристичного потенціалу території

1.3 Передумови та чинники формування рекреаційно-туристичного потенціалу в регіоні

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ РЕГІОНУ

2.1 Природні ресурси регіону як чинник його туристичної привабливості

2.2 Історико-культурна компонента рекреаційно-туристичного потенціалу регіону

2.3 Інфраструктурна компонента рекреаційно-туристичного потенціалу регіону

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Студент(-ка) _____
(підпис, дата)

Додаток Б

Зразок завдання та календарного графіка виконання кваліфікаційної роботи

Затверджую

Завідувач кафедри _____
(Ініціал, ПРІЗВИЩЕ)

«_____» _____ 20__ р.

ЗАВДАННЯ ТА КАЛЕНДАРНИЙ ГРАФІК ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

на тему « _____ »
Студентом(-кою) спеціальності 242 Туризм і рекреація освітня програма
«Туризм»

ПІБ _____

Затверджена наказом ректора № _____ від _____ 20__ р.

Зміст роботи	Термін виконання	Фактичне виконання
1. Підбір і вивчення інформаційних джерел		
2. Складання і затвердження розгорнутого плану роботи		
3. Збір, вивчення та обробка інформації, необхідної для виконання роботи		
4. Написання вступу та теоретико-методичного розділу		
5. Написання дослідницько-аналітичного розділу		
6. Формулювання висновків та пропозицій		
7. Оформлення тексту роботи		
8. Подання роботи науковому керівнику		
9. Доопрацювання роботи з урахуванням зауважень і пропозицій		
10. Подання роботи на кафедру		

Дата видачі завдання «_____» _____ 20__ р.

Студент(-ка) _____

Науковий керівник _____

Результати захисту кваліфікаційної роботи

Кваліфікаційна робота оцінена на _____
(бали, оцінка за національною шкалою, оцінка за ЄКТС)

Протокол засідання ЕК № _____ від «_____» _____ 20__ р.

Секретар ЕК _____
(підпис) (Ініціали, ПРІЗВИЩЕ)

Додаток В

Структура відгуку наукового керівника на кваліфікаційну роботу

ВІДГУК

наукового керівника на кваліфікаційну роботу,
виконану здобувачем вищої освіти
___ курсу на здобуття ступеня бакалавра
спеціальності 242 Туризм і рекреація освітня програма «Туризм»

(ПІБ)

Тема роботи «_____»

Орієнтовна схема відгуку

1. Актуальність теми.
2. Позитивним у роботі є те, що здобувач вищої освіти ...
3. Наявність самостійних розробок.
4. Практична значущість висновків і рекомендацій.
5. Наявність недоліків. Кваліфікаційна робота могла би містити більше... (що саме). Але ці побажання не впливають на загальну якість виконаної роботи.
6. Загальна оцінка кваліфікаційної роботи.

Науковий керівник _____
(ПІБ, посада, науковий ступінь)

Дата _____
(підпис)

Додаток Г

Структура рецензії на кваліфікаційну роботу

РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну роботу, виконану здобувачем вищої освіти
__ курсу на здобуття ступеня бакалавра
спеціальності 242 Туризм і рекреація освітня програма «Туризм»

(ПІБ)

Тема роботи «_____»

Орієнтовна схема рецензії

1. Актуальність теми.
2. Стисла характеристика кожного розділу кваліфікаційної роботи: послідовність і логічність, повнота і достовірність, наукова новизната якість проведених досліджень, використання передового досвіду, методів дослідження, прийняття самостійних рішень, практична значущість пропозицій, обґрунтування, цілеспрямованість і практичне використання, недоліки та дискусійні питання.
3. Якість оформлення роботи, таблиць, рисунків, переліку джерел, відповідність вимогам чинних стандартів.
4. Загальна оцінка кваліфікаційної роботи (рекомендується чи не рекомендується до захисту в Екзаменаційній комісії).

Рецензент _____
(посада, назва підприємства, організації, установи) (підпис) (ініціали та прізвище)

«_____» _____ 20__ р.

М.П.

Додаток Д

Зразок оформлення титульного аркуша кваліфікаційної роботи ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут _____
Форма навчання _____
(денна, заочна)

Кафедра туристичного та готельного бізнесу

Допускається до захисту
Завідувач кафедри _____
(підпис, Ініціали та ПРІЗВИЩЕ)

«_____» _____ 20__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему « _____ »

**зі спеціальності 242 Туризм і рекреація
освітня програма «Туризм»
ступеня бакалавра**

Виконавець роботи _____
(ПІБ)

(підпис, дата)

Науковий керівник _____
(науковий ступінь, учене звання, ПІБ)

(підпис, дата)

Рецензент _____
(ПІБ)

(підпис, дата)

Полтава – 20__

Додаток Е

Лист оцінювання кваліфікаційної роботи

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Оцінювання

кваліфікаційної роботи, виконаної здобувачем вищої освіти

_____ (ПІБ)

зі спеціальності _____
(шифр, назва)

освітня програма _____
(назва)

ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) _____
(бакалавр)

на тему « _____ »

№ з/п	Критерії оцінювання	Бали
1	Зміст (до 60 балів)	
2	Оформлення та організація виконання (до 10 балів)	
3	Захист (до 30 балів)	
	Усього балів	
	Оцінка за національною шкалою	
	Оцінка за шкалою ЄКТС	

Підпис членів екзаменаційної комісії: _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

_____ (підпис) (ініціали, прізвище)

_____ (підпис) (ініціали, прізвище)

_____ (підпис) (ініціали, прізвище)

_____ (підпис) (ініціали, прізвище)

Протокол засідання ЕК №
Секретар ЕК

Від «__» _____ 20__ р.

_____ (підпис) (ініціали, прізвище)

Додаток Ж

Рекомендовані таблиці до 2-го розділу кваліфікаційної роботи

Таблиця 1 – Показники кількості суб’єктів туристичної діяльності (юридичні особи) за регіонами України за 2022–2024 рр. [...]

(од.)

Регіон	Роки			Відхилення			
				абсолютне (±)		відносне, %	
	2022	2023	2024	2024/ 2022	2024/ 2023	2024/ 2022	2024/ 2023
Україна							
Вінницька							
Волинська							
Дніпропетровська							
Донецька							
Житомирська							
Закарпатська							
Запорізька							
Івано-Франківська							
Київська							
Кіровоградська							
Луганська							
Львівська							
Миколаївська							
Одеська							
Полтавська							
Рівненська							
Сумська							
Тернопільська							
Харківська							
Херсонська							
Хмельницька							
Черкаська							
Чернівецька							
Чернігівська							
м. Київ							

Таблиця 2 – Показники кількості суб’єктів туристичної діяльності (фізичні особи-підприємці) за регіонами України за 2022–2024 рр. [...]

(од.)

Регіон	Роки			Відхилення			
				абсолютне (±)		відносне, %	
	2022	2023	2024	2024/ 2022	2024/ 2023	2024/ 2022	2024/ 2023
Україна							
Вінницька							
Волинська							
Дніпропетровська							
Донецька							
Житомирська							
Закарпатська							
Запорізька							
Івано-Франківська							
Київська							
Кіровоградська							
Луганська							
Львівська							
Миколаївська							
Одеська							
Полтавська							
Рівненська							
Сумська							
Тернопільська							
Харківська							
Херсонська							
Хмельницька							
Черкаська							
Чернівецька							
Чернігівська							
м. Київ							

Таблиця 3 – Показники кількості туристів – громадян України, обслугованих туроператорами та турагентами в ... (регіоні, обл.) у 2022–2024 рр. [...]

(осіб)

Показники	Роки			Відхилення			
				абсолютне (±)		відносне, %	
	2022	2023	2024	2024/ 2022	2024/ 2023	2024/ 2022	2024/ 2023
Юридичні особи							
Кількість обслугованих туристів (без екскурсантів) – усього							
у тому числі подорожуючих							
у межах України							
за кордоном							
Фізичні особи-підприємці							
Кількість обслугованих туристів (без екскурсантів) – усього							
у тому числі подорожуючих							
у межах України							
за кордоном							

Таблиця 4 – Показники кількості туристів – іноземців, обслугованих туроператорами та турагентами в (регіоні, обл.) у 2022–2024 рр. [...]

(осіб)

Показники	Роки			Відхилення			
				абсолютне (±)		відносне, %	
	2022	2023	2024	2024/ 2022	2024/ 2023	2024/ 2022	2024/ 2023
1	2	3	4	5	6	7	8
Юридичні особи							
Кількість обслугованих туристів (без екскурсантів) – усього							
у тому числі подорожуючих							
у межах України							
за кордоном							

Продовж. дод. Ж
Продовж. табл. 4

1	2	3	4	5	6	7	8
Фізичні особи-підприємці							
Кількість обслугованих туристів (без екскурсантів) – усього							
у тому числі подорожуючих							
у межах України							
за кордоном							

Таблиця 5 – Показники структури готелів та аналогічних засобів розміщування за видами в ... (регіоні, обл.), 2022–2024 рр. [...]

Заклади	Роки					
	2022		2023		2024	
	одиниць	питома вага, %	одиниць	питома вага, %	одиниць	питома вага, %
Усього готелів та аналогічних засобів розміщування, з них						
готелі						
мотелі						
хостели						
кемпінги						
агроготелі						
гуртожитки для приїжджих						
туристичні бази, гірські притулки тощо						

Таблиця 6 – Показники кількості місць у готелях та аналогічних засобах розміщування за регіонами України (юридичні особи та фізичні особи-підприємці) за 2022–2024 рр. [...]

(од.)

Адміністративні одиниці	Роки			Відхилення			
				абсолютне (±)		відносне, %	
	2022	2023	2024	2024/2022	2024/2023	2024/2022	2024/2023
1	2	3	4	5	6	7	8
Україна							
Вінницька							

Продовж. дод. Ж
Продовж. табл. 6

1	2	3	4	5	6	7	8
Волинська							
Дніпропетровська							
Донецька							
Житомирська							
Закарпатська							
Запорізька							
Івано-Франківська							
Київська							
Кіровоградська							
Луганська							
Львівська							
Миколаївська							
Одеська							
Полтавська							
Рівненська							
Сумська							
Тернопільська							
Харківська							
Херсонська							
Хмельницька							
Черкаська							
Чернівецька							
Чернігівська							
м. Київ							

Таблиця 7 – Показники кількості осіб, що перебували в готелях та аналогічних засобах розміщування за регіонами України (юридичні особи та фізичні особи-підприємці) за 2022–2024 рр. [...]

(осіб)

Адміністративні одиниці	Роки			Відхилення абсолютне (±)	
	2022	2023	2024	2024/2022	2024/2023
Україна					
Вінницька					
Волинська					
Дніпропетровська					
Донецька					
Житомирська					

Продовж. дод. Ж
Продовж. табл. 7

Адміністративні одиниці	Роки			Відхилення абсолютне (±)	
	2022	2023	2024	2024/2022	2024/2023
Закарпатська					
Запорізька					
Івано-Франківська					
Київська					
Кіровоградська					
Луганська					
Львівська					
Миколаївська					
Одеська					
Полтавська					
Рівненська					
Сумська					
Тернопільська					
Харківська					
Херсонська					
Хмельницька					
Черкаська					
Чернівецька					
Чернігівська					
м. Київ					

Таблиця 8 – Показники кількості осіб, що перебували в готелях та аналогічних засобах розміщування за видами закладів в ... (регіоні, обл.), 2022–2024 рр. [...]

Заклади	Роки					
	2022		2023		2024	
	осіб	питома вага, %	осіб	питома вага, %	осіб	питома вага, %
1	2	3	4	5	6	7
Готелі та аналогічні засоби розміщування, усього						
з них						
готелі						
мотелі						
хостели						

Продовж. дод. Ж
Продовж. табл. 8

1	2	3	4	5	6	7
кемпінги						
агроготелі						
гуртожитки для приїжджих						
туристичні бази, гірські притулки, студентські літні табори, інші місця для тимчасового розміщування						

Таблиця 9 – Показники середньооблікової кількості штатних працівників готелів та аналогічних засобів розміщування за видами в ... (регіоні, обл.), 2016–2018 рр. [...]
(осіб)

Заклади	Роки			Відхилення абсолютне (±)	
	2022	2023	2024	2024/ 2022	2024/ 2023
Готелі та аналогічні засоби розміщування, усього, з них					
готелі					
мотелі					
хостели					
кемпінги					
агроготелі					
гуртожитки для приїжджих					
туристичні бази, гірські притулки, студентські літні табори, інші місця для тимчасового розміщування					

Таблиця 10 – Показники доходів від наданих послуг (без ПДВ, акцизів та аналогічних платежів) готелів та аналогічних засобів розміщування за видами в ... (регіоні, обл.), 2022–2024 рр. [...]

(тис. грн)

Заклади	Роки			Відхилення			
				абсолютне (±)		відносне, %	
	2022	2023	2024	2024/ 2022	2024/ 2023	2024/ 2022	2024/ 2023
1	2	3	4	5	6	7	8
Усього, з них							
готелі							
мотелі							

Продовж. дод. Ж
Продовж. табл. 10

1	2	3	4	5	6	7	8
Хостели							
кемпінги							
агротелі							
гуртожитки для приїжджих							
туристичні бази, гірські притулки, сту- дентські літні табори, інші місця для тимча- сового розміщування							

Таблиця 11 – Показники кількості закладів лікувально-оздоровчої сфери в ... (регіоні, обл.) за 2022–2024 рр. [...]

(од.)

Заклади	Роки			Відхилення			
				абсолютне(±)		відносне, %	
	2022	2023	2024	2024/ 2022	2024/ 2023	2024/ 2022	2024/ 2023
Санаторії							
Дитячі санаторії							
Пансіонати з лікуванням							
Дитячі заклади оздо- ровлення цілорічної дії, дитячі центри							
Санаторії- профілакторії							
Бальнеологічні лікарні, грязелікарні, бальнеогрязелікарні							
Будинки відпочинку							
Пансіонати відпочинку							
Бази відпочинку, інші заклади відпочинку							
Оздоровчі заклади 1–2-денного перебування							
Разом							

Таблиця 12 – Показники кількості та місця розташування закладів лікувально-оздоровчої сфери (юридичні особи/фізичні особи-підприємці) в ... (регіоні, обл.) за 2023–2024 рр. [...]

(од.)

Заклади лікувально-оздоровчої сфери	Курорт		Територія національного парку		Інше	
	2023 р.	2024 р.	2023 р.	2024 р.	2023 р.	2024 р.
Санаторії						
Дитячі санаторії						
Пансіонати з лікуванням						
Дитячі заклади оздоровлення цілорічної дії, дитячі центри						
Санаторії-профілакторії						
Бальнеологічні лікарні, грязелікарні, бальнео-грязелікарні						
Будинки відпочинку						
Пансіонати відпочинку						
Бази відпочинку, інші заклади відпочинку						
Оздоровчі заклади 1–2-денного перебування						
Разом	.../...	.../...	.../...	.../...	.../...	.../...
Відхилення 2017 р. до 2016 р.:	.../...		.../...		.../...	
- абсолютне, од.						
- відносне, %	.../...		.../...		.../...	

Таблиця 13 – Показники кількості місць (ліжок) у спеціалізованих засобах розміщування за регіонами України за 2022–2024 рр. [...]

(од.)

Регіон	Роки			Відхилення абсолютне (±)	
	2022	2023	2024	2024/2022	2024/2023
Україна					
Вінницька					
Волинська					
Дніпропетровська					
Донецька					
Житомирська					
Закарпатська					
Запорізька					
Івано-Франківська					
Київська					
Кіровоградська					
Луганська					
Львівська					
Миколаївська					
Одеська					
Полтавська					
Рівненська					
Сумська					
Тернопільська					
Харківська					
Херсонська					
Хмельницька					
Черкаська					
Чернівецька					
Чернігівська					
м. Київ					

Таблиця 14 – Показники кількості осіб, що перебували в закладах лікувально-оздоровчої сфери в ... (регіоні, обл.) у 2022–2024 рр. [...]

(осіб)

Заклади	Роки			Відхилення			
				абсолютне (±)		відносне, %	
	2022	2023	2024	2024/ 2022	2024/ 2023	2024/ 2022	2024/ 2023
Санаторії							
Дитячі санаторії							
Пансіонати з лікуванням							
Дитячі заклади оздоровлення цілорічної дії							
Санаторії-профілакторії							
Бальнеологічні лікарні, грязелікарні, бальнеогрязелікарні							
Будинки відпочинку							
Пансіонати відпочинку							
Бази відпочинку, інші заклади відпочинку							
Оздоровчі заклади 1–2-денного перебування							
Разом							

Таблиця 15 – Показники доходів від наданих послуг (без ПДВ, акцизів та аналогічних платежів) закладів лікувально-оздоровчої сфери в ... (регіоні, обл.) за 2022–2024 рр. [...]

(тис. грн)

Заклади	Роки			Відхилення			
				абсолютне (±)		відносне, %	
	2022	2023	2024	2024/ 2022	2024/ 2023	2024/ 2022	2024/ 2023
1	2	3	4	5	6	7	8
Санаторії							
Дитячі санаторії							

1	2	3	4	5	6	7	8
Пансіонати з лікуванням							
Дитячі заклади оздоровлення цілорічної дії, дитячі центри							
Санаторії-профілакторії							
Бальнеологічні лікарні, грязелікарні, бальнеогрязелікарні							
Будинки відпочинку							
Пансіонати відпочинку							
Бази відпочинку, інші заклади відпочинку							
Оздоровчі заклади 1–2-денного перебування							
Разом							

Таблиця 16 – Показники кількості туристів, обслугованих туроператорами та турагентами, за видами туризму в ... (регіоні, обл.) за 2022–2024 рр. [...]

(осіб)

Роки	Кількість туристів, обслугованих туроператорами та турагентами – усього	Із загальної кількості туристів		
		іноземні туристи	туристи-громадяни України, які виїжджали за кордон	внутрішні туристи
1	2	3	4	5
2022				
2023				
2024				
Відхилення 2024/2022 р.:				
- абсолютне, (±)				
- відносне, %				

1	2	3	4	5
Відхилення 2024/2023 р.:				
- абсолютне, (±)				
- відносне, %				

Таблиця 17 – Показники функціонування колективних засобів розміщення у ... (регіоні, обл.) за 2022–2024 рр. [...]

Роки	Кількість колективних засобів розміщення, од.			Кількість місць, од.			Кількість осіб, що перебували в колективних засобах розміщення, осіб		
	усього	у тому числі		усього	у тому числі у		усього	у тому числі у	
		готелів та аналогічних засобів розміщення	спеціалізованих засобів розміщення		готелів та аналогічних засобах розміщення	спеціалізованих засобах розміщення		готелів та аналогічних засобах розміщення	спеціалізованих засобах розміщення
2022									
2023									
2024									
Відхилення 2024/2022 р.:									
- абсолютне, (±)									
- відносне, %									
Відхилення 2024/2023 р.:									
- абсолютне, (±)									
- відносне, %									

Таблиця 18 – Показники функціонування санаторно-курортних та оздоровчих закладів в ... (регіоні, обл.) за 2022–2024 рр. [...]

(од.)

Роки	Санаторії та пансіонати з лікуванням		Санаторії-профілаторії		Будинки та пансіонати відпочинку		Бази та інші заклади відпочинку	
	усього	у них ліжок, тис.	усього	у них ліжок, тис.	усього	у них ліжок, тис.	усього	у них ліжок, тис.
2022								
2023								
2024								
Відхилення 2024/2022 р.:								
- абсолютне, (±)								
- відносне, %								
Відхилення 2024/2023 р.:								
- абсолютне, (±)								
- відносне, %								

Таблиця 19 – Показники функціонування дитячих закладів оздоровлення та відпочинку, які працювали влітку в ... (регіоні, обл.) за 2022–2024 рр. [...]

Роки	Кількість закладів, одиниць, од.		У них місць, одиниць, од.		Кількість дітей, які перебували у закладах, осіб	
	усього	у т. ч.	усього	у т. ч.	усього	у т. ч.
		заклади оздоровлення		у закладах оздоровлення		у закладах оздоровлення
2022						
2023						
2024						
Відхилення 2024/2022 р.:						
- абсолютне, (±)						
- відносне, %						
Відхилення 2024/2023 р.:						
- абсолютне, (±)						
- відносне, %						

Таблиця 20 – Матриця SWOT-аналізу розвитку туристичного бізнесу в ... обл. [складено автором]

Сильні сторони	Слабкі сторони
Можливості	Загрози

Таблиця 21 – Матриця SWOT-аналізу розвитку готельної індустрії/санаторно-курортних та оздоровчих закладів у ... обл. [складено автором]

Сильні сторони	Слабкі сторони
Можливості	Загрози

Додаток И

Приклад розрахунку відхилень

Роки		Відхилення	
		абсолютне (\pm)	відносне, %
2023(початкове значення – a1)	2024 (кінцеве значення – b2)	2024/2023	2024/2023
1 721	1 756	35	2,0
1 905	1 820	-105	-4,5

Абсолютне відхилення: $b2 - a1$.

Відносне відхилення: $\frac{b2 - a1}{a1} 100 \%$.

Додаток К

Зразок оформлення списку використаних джерел

Характеристика джерела	Приклад оформлення
<i>Книга</i>	
Один чи більше авторів без редактора	Карпенко Ю. В., Тараненко О. О. CRM та GDS системи в туризмі : навч.-метод. посіб. для самостійного вивчення навчальної дисципліни здобувачами вищої освіти спеціальності 242 Туризм освітня програма «Туризм». Полтава : ПУЕТ, 2023. 149 с.
	Карпенко Н. М., Карпенко Ю. В. Рекреалогія та курортологія : навч.-метод. посіб. для самостійного вивчення навчальної дисципліни здобувачами вищої освіти спеціальності 242 Туризм освітня програма «Туризм». Полтава : ПУЕТ, 2023. 200 с.
Один чи більше авторів із редактором	Етнічна кулінарія : навч. посіб. / А. А. Мазаракі, М. Ф. Кравченко, Т. І. Юдіна, та ін. ; за ред. А. А. Мазаракі. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. 456 с.
Без автора(збірники, матеріали конференцій, книги за редакцією, укладачі, упорядники)	Сучасні тенденції та інноваційні напрями розвитку туристичних дестинацій : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. ; гол. ред. К. Д. Гурова, ред. колегія Олійник Н. Ю., Яковчук О. В. та ін. Харків : Цифра-Принт, 2019. 252 с.
	Проблеми розвитку туристичного бізнесу : монографія ; за заг. ред. Г. П. Скліяра, В. Г. Шкарупи. Полтава : ПУЕТ, 2013. 233 с.
	Модернізація туризмознавства: теорія і практика партнерства : монографія / [авт. кол.]; за заг. ред. Г. П. Скліяра. Полтава : ПУЕТ, 2015. 372 с.
Багатотомне видання	Сковорода Г. Повне зібрання творів : у 2 т. Київ : Наукова думка, 1973. Т. 1. 532 с.
<i>Частина видання</i>	
Розділ книги	Karpenko Yu., Rudenko N. Theoretical and methodological fundamentals of civil society research in the context of the development of the institute of tourism. Latest Technologies of Neo-industrial Transformations: Financial, Legal and Socio-logical Aspects. Gutsalenko L., Liashenko V., Sukach O. and others: Collective monograph [Ed. by Doctor of Economics Sciences, Prof. Pasichnyk Yu.]. Austria. Shioda GmbH, Steyr, 2020. P. 321–330.

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Стаття в журналі, газеті	<p>Карпенко Ю. В., Животенко В. О., Дробиш Л. В., Богданівський В. В. Специфіка викладання навчальної дисципліни «CRM ТА GDS системи в туризмі. Вісник науки та освіти (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»): журнал. 2023. № 2 (8). С. 410–421.</p> <p>Скляр Г. П., Карпенко Ю. В., Миронов Д. А. Інноваційні методи та технології викладання в процесі підготовки магістрів з туризму. Актуальні питання у сучасній науці (Серія «Історія», Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія Економіка», Серія «Державне управління», Серія «Техніка»): журнал. 2022. Вип. 2 (2). С. 596–606.</p>
Тези доповідей матеріалів конференцій	<p>Карпенко Ю. В., Горонович С. М. Реалізація принципів сталого розвитку туризму в індустрії гостинності. Інноваційні технології та реалізація концепції Zero-waste у харчових технологіях і сфері ресторанного, готельного та туристичного бізнесу: матер. Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (4–5 грудня 2023 року, м. Полтава). Полтава : ПУЕТ, 2023. С. 242–245.</p>
Електронні ресурси	<p>Стратегія розвитку туризму та курортів на період до 2026 року. Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16 березня 2017 р. № 168-р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/168-2017-p (дата звернення: 17.03.2024).</p> <p>Скляр Г. П., Карпенко Ю. В. Формування постнекласичного економічного туристичного знання: концептуалізація підходів. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2019. № 3 (20). С. 12–18. URL: http://www.easterneurope-ebm.in.ua//20-2019-ukr (дата звернення: 27.03.2014).</p>
Дисертації та автореферати	<p>Касенкова К. В. Стратегічне планування маркетингової діяльності суб'єктів господарювання туристичної галузі України: дис. ... д-ра філософії: 242; Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця. Харків, 2023. 247 с.</p>
Закони та інші нормативні документи	<p>Конституція України : Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – С. 141.</p>

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Закони та інші нормативні документи	Про туризм : Закон України від 15.09.95 р. № 325/95. Відомості Верховної Ради України. 1995. № 31. С. 241. Земельний кодекс України : Закон України від 25.10.2001 р. № 2768-III. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2768-14 (дата звернення: 31.03.2024).
Архівні документи	Науковий архів Інституту історії України НАН України. Ф. 2. Оп. 3. Спр. 170. № 1. Арк. 5.
Стандарти, патенти, препринти, каталоги	Державний стандарт України. Послуги туристичні. Класифікація готелів : ДСТУ 4269:2003. [Чинний від 2004-01-09]. Київ : Держспоживстандарт України, 2004. 13 с. Національна академія наук України. Анотований каталог книжкових видань 2008 року. Київ : Академпедріодика, 2009. 444 с.

Навчально-методичне видання

КАРПЕНКО Юрій Вікторович

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Редагування *Л. М. Діденко*
Комп'ютерне верстання *О. С. Корніліч*

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 2,4.
Зам. № 334/2148.

Видавець і виготовлювач
Полтавський університет економіки і торгівлі
к. 48, вул. Івана Банка, 3, м. Полтава, 36003.
E-mail: pvv.puet@gmail.com.

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 8076 від 28.02.2024 р.